

Styrets forslag til årsmelding 2019

Hvaler Kulturvernforening med seks fokusområder i 2019

Medprodusent i oppsettingen av musikkteateret «Fyret»

Ferdigstillelse av Brekke skole og stolpehuset

Videre utvikling av Brottet amfi

Flersidig samarbeid med Hvaler kommune

Oppstart med prosjekt «Hvaler-skøyta»

Informasjon og markedsføring

Valgkomiteens forslag til styre i Hvaler Kulturvernforening (Hkvf) for 2019 ble enstemmig vedtatt

Verv	Navn	For antall år	Gjenstående funksjonstid
Leder	Paul Henriksen	1	På valg
Styremedlem/sekr.	Anne-Lise Eriksen	2	På valg
Styremedlem	Arnt Otto Arntsen	2	På valg
Styremedlem	Kjell Ole Brobakken	2	1 år
Styremedlem	Heidi Opsahl Olsen	2	På valg
Styremedlem	Gunn Hedberg	2	1 år
Styremedlem	Kirsti Knudsen	2	1 år
Varamedlem 1	Mona Friberg	2	1 år
Varamedlem 2	Ubesatt	2	2

Tone Bergerud Eriksen ble valgt som styremedlem, men ba seg fritatt få uker etter årsmøtet grunnet jobbskifte. Tone ble erstattet av Kirsti Knudsen som fast styremedlem. Det ble ikke valgt ny vara.

1. Styrets arbeid i 2019

Det er avholdt 8 styremøter. Avdelingsdirektør Gaute Jacobsen er innkalt til styremøtene med fast punkt på saklista.

Styret har blitt holdt løpende orientert om:

1. Foreningens økonomi
2. Samarbeidet med Hvaler kommune. I likhet med 2018 har dette samarbeidet bidratt til et stort spenn av oppgaver og forvaltning av betydelige midler.
3. Fremdriften i prosjektene (Brekke skole, kystledhyttene, utvikling av Brottet, samarbeidet med Kulturværste og Hvaler barne- og ungdomsteater Brottungær
4. Det omfattende arbeidet med å søke om, og rapportere på, økonomiske midler
5. Behovet for å styrke organiseringen spesielt knyttet til sommerens arrangementer i Brottet

2. Spesielt å merke seg fra driftsåret 2019

2.1. Gamle Brekke skole

Arbeidet med å ferdigstille gamle Brekke skole (1. etasje) ble avsluttet allerede våren 2019 etter stor dugnadsinnsats ledet av Eivind Børresen. Huset ble offisielt åpnet som kystledhytte mandag 8.4 av ordfører Eivind Norman Borge. Tilstede var også representanter for OF, der i blant Oslofjordens Friluftsråds nye direktør Espen Søylen. Vår gode samarbeidspartner og rådgiver fylkeskonservatoren var også representert med to personer sammen med et stort antall interesserte. Åpningen ble dekket av NRK Østfold (TV) ,og FB. Det første driftsåret som kystledhytte har for øvrig vist seg å være svært vellykket og foreningen har høstet rosende ord både fra brukere og OF.

Når det gjelder 2. etasje, så ble denne delen av huset ferdigstilt høsten 2019 med nytt el-opplegg, men fortsatt mangler en del inventar for å kunne ta denne etasjen i bruk.

Venneforeningen, nå husstyret, gjennomførte lørdag 6. juli et meget vellykket loppemarked med flere hundre fremmøtte. Arrangementet ga både gode inntekter og mulighet for flere til å bese huset. Husstyret ledes av Kjell Ole Brobakken

Avslutningsvis skal nevnes at det er tatt initiativ både til besøk av tidligere elever ved Brekke skole og til besøk av barn og ansatte i Brekke barnehage. Ragnhild Nordengen og Karin Olsen har stått som initiativtakere til disse arrangementene.

2.2. Kystledhyttene

Utleie av de tre kystledhyttene ved Brottet, og fra 2019 også gamle Brekke skole som kystled, har stor betydning for Hkvf både med tanke på formidling og økonomi. Med høytidelig åpning av Brekke skole som kystledhytte 8.4. kan foreningen notere seg for totalt 301 utleiedøgn. Selv om vi fikk en mindre nedgang i antallet døgn i hyttene ved Brottet (-19 døgn fra 2018 til 2019), så fremstår totalresultatet som meget bra. Med fire hytter til utleie er Hkvf den største enkeltutleier av kystledhytter i Oslofjordområdet (totalt 62 hytter).

Med støtte fra Oslofjordens Friluftsråd, har vi bl.a. utvidet uteplassen på Mundastua, kjøpt en fortøyningsbom for ekene, og diverse innbo, her sovesofaer.

2.3. Kystlekeplassen

Hkvf tok initiativ overfor et firma med spesialkompetanse på lekeplasser til en gjennomgang av sikkerheten på kystlekeplassen. Etter befaring ble det utarbeidet en rapport og deretter igangsatt flere utbedrings- og sikringstiltak både på brygga, for å hindre at noen kryper under, på båten Takaka, på hummerteina og fyrlykta. Kystlekeplassen har vist seg å være et meget populært tiltak både for barn fra området og ikke minst for barnefamilier som leier kystledhyttene

2.4. Brottet med Amfigrotta

Arbeidet med å utvikle både sceneanlegget og publikumsplassene, samt klargjøre for utbedring også av lystårnene har pågått i hele 2019. Arbeidet er finansiert delvis med egne midler, delvis med spillemidler. På slutten av 2019 fikk vi godkjenning for å heve fire tårn med 1,5 m samt bygge nytt såkalt «Teknisk tårn»

Amfigrotta har hatt to faste leietakere i 2019, Hvaler Hagelag og Kystmuseet Hvaler. Hagelaget har imidlertid sagt opp leieavtale grunnet manglende lagerplass i Brottet. I tillegg har vi hatt utleie av «Grotta» til kollegasamlinger, minnesamlinger, barnedåp og jubileer.

Selv om både Brottet og Amfigrotta høster mange lovord, er det et stort potensial for å øke aktiviteten, spesielt gjelder dette i Brottet som ut over prøver og forestillinger ikke er i bruk.

2.5. Medprodusent i oppsettingen av musikkteateret «Fyret»

I likhet med i 2018, så har Hkvf også i 2019 inngått i produksjonsfellesskapet knyttet til forestillingen i Brottet. Dette tilsier samarbeid med Kulturværste AS og Hvaler barne- og ungdomsteater Brottungær Dette var meget gode erfaringer i 2018 som inspirerte til tilsvarende samarbeid i 2019. Alt i alt fremstår sommersesongen 2019, den 15. i rekken, både publikumsmessig og resultatmessig som en av de mest vellykkede siden starten i 2005. Av praktiske og økonomiske grunner er det nå registrert en egen sammenslutning bestående av Kulturværste AS, Brottungær og Hkvf med eget organisasjonsnummer under navnet «Brottet Kultur» (BK).

Som del av 15 års markeringen for Brottet inngikk BK et samarbeid med arrangøren av Tall Ships Races og fikk med det besøk av 5 – 6 mellomstore skøyter på utseilingsdagen 14. juli, en erfaring vi mer enn gjerne tar med oss videre.

2.6. Samarbeid med Hvaler kommune

Som en oppfølging av samarbeidet mellom Hvaler kommune og Hkvf i 2017 og 2018, ble det i budsjettet for 2019 avsatt 550.000,- til en rekke tiltak der kulturvernforeningen har tatt et administrativt ansvar i nært samarbeid med kulturavdelingen. Dette innebærer bl.a. følgende:

- **Full restaurering av kommunes stolpehus (stabbur) på Brekke** i tråd med vedtaket i kommunens kulturminneplan. Under ledelse av Eivind Børresen er det skiftet tak og store deler av veggene, utbedret gulv og laget ny dør.
- **Gjennomføring av kulturminnedagene i september** Dette er et ansvar Hkvf påtok seg i 2017 etter forespørsel fra kommunalsjef Thea Gaulen. I 2019 var temaet for disse dagene «Fremtidens kulturarv». Dette ble spesielt markert gjennom å invitere 5. klasse ved Floren og Åttekanten til et mangesidig program om «skolen i gamledager» og der temaet også var viktigheten av å ta vare på historien.
- **Informasjonstavler til festningsholmen, Akerøya**
En arbeidsgruppe bestående av Inger Jensen, Jan Ingar Båtvik, Monika Olsen, Arnt Otto Arntsen og Paul Henriksen har laget tre informasjonstavler som ble montert på Akerøydagen i juni. Disse forteller om festningens historie, restaureringsarbeidet og flora/fauna.
- **Arbeid i Arekilen** Dette prosjektet startet opp i 2018. I 2019 har en dugnadsgruppe laget en utkikkspattform inne i Arekilen samtidig som kommunen har merket stier og laget klopper. Arbeidet i 2019 var også året da restene av den gamle **Arkimedesskruen** ble fraktet ut av området og til Petter Wistners garasje på Viken. Der er det gamle treverket fjernet og akslingen bearbeidet og skal inngå i den nye modellen. Dette omfattende og til dels meget krevende dugnadsarbeidet ledes av Petter Wistner.

Det er skapt uklarhet om videreføring av samarbeidet med kommunen, da det ikke er avsatt midler til tiltak på budsjettet i 2020. Styret i Hkvf stiller seg undrende til dette på bakgrunn av resultatene som er oppnådd.

2.7. Forprosjekt - modell av en Hvalerskøyte anno 1880

Etter initiativ fra Arnt Otto Arntsen, vedtok styret å starte et forprosjekt med mål for øye å bygge en fullskala modell av en losskøyte (Hvalerskøyte) anno 1880. Det ble nedsatt en forprosjektgruppe, i samarbeid med Maritime Center AS i Fredrikstad, som fikk i oppdrag å lage en kalkyle og komme med anbefalinger på fremdrift i prosjektet. Kontakt ble også tatt med arkitekt Ellen Enger som på dugnad har tegnet, og fått godkjent, et båtskur på 120 kvm. Skuret skal bygges i havneområdet ved Brottet. Prosjektet skal for øvrig legge stor vekt på formidling og arbeid med barn og unge. Nære samarbeidspartnere er derfor Hvalerspeiderne og ungdomsskolene på Hvaler og på Kråkerøy.

2.8. Bygdedagen og julemarkedet i samarbeid med Kystmuseet Hvaler

Bygdedagen, som tradisjonen tro arrangeres på pinseaften, ble som varslet denne helgen, en ganske våt affære. Besøkstallet i 2018 som var rundt 500, ble halvert og underholdningen som skulle holdes på utearealet måtte hasteflyttes til låven. Men hva gjør vel dette når folk likevel stiller opp og gir uttrykk for at «dette er bra, på bygdedagen kommer vi uansett vær».

Julemarkedet, i motsetning til bygdedagen, ble «velsignet» med mildt, men fint vær. Folk strømmet til og gjorde dette mangfoldet av selgere og flott pyntede hus til et meget spesielt og minnerikt julemarked. Minnerikt ble dette også fordi det var bakt et fyr i pepperkakedeig, bakeren var Kitty Rangø, og tent av ordfører Mona Vauger. Fyret ble etter julemarkedet brakt om bord i Borg Havns båt av ordfører og los Ronny Gunnarsen, for så å bli tatt videre til Fredrikstad Museum.

2.9. Formidling og annet informasjonsarbeid

Hkvf legger stor vekt på et aktivt informasjonsarbeid spesielt gjennom vår nettside, facebook-side og lokale media som FB og NRK Østfold. Denne strategien har også vist seg å bære frukter da vi opplever positiv oppmerksomhet fra nevnte mediebedrifter. Dette igjen gir et godt grunnlag for å søke økonomisk støtte fra sponsorer.

Informasjons- og formidlingsarbeidet stekker seg også inn i andre aktiviteter som de vi har sett i restaureringsarbeidet på Brekke der det er lagt vekt på å ivareta gamle håndverkstradisjoner. Dette vil i tiden fremover også komme klart til syne i arbeidet med å bygge en replika av Hvaler-skøyta

Arbeidet med historiske kart skal også fremheves. Det er utarbeidet kart over Vesterøy, Spjærøy, Asmaløy, Kirkøy og Søndre Sandøy. Tilsvarende arbeid er igangsatt for Nordre Sandøy og Herføl.

2.10. Medlemsutvikling

Etter å ha hatt en kraftig vekst i antallet støttemedlemmer de første årene fra 2010 – 2015, har medlemstallet flatet ut fra en topp i 2017 på rundt 280 medlemmer. De siste årene vist en fallende kurve til nå rundt 240 medlemmer. Dette er en lite ønsket utvikling og er stikk i strid med den målsetting styret satte seg for 2019. Her var målet 300 støttemedlemmer. Det påligger derfor styret og ta en gjennomgang både av grunnlaget for medlemskap i og på hvordan utviklingen kan snus.

3. Heder og ære

Kulturvernforeningens mangesidige og frivillige arbeid har høstet mye omtale og ros både gjennom lokale medier, fra fylkeskonservatoren, lokale politikere og næringsdrivende. Gledelig var det også at leder av Hkvf, Paul Henriksen, ble invitert til mottagelse på Slottet 26.11. sammen med frivillige fra hele landet. Innstillingen til deltagelse på slottet kom fra fylkesmannen.

4. Frivilligheten

Det er gledelig også i denne årsmeldingen å kunne melde om stor og økende frivillighet. Dette er vår største «kapital» både på Brekke skole (nå avsluttet), i Arekilen-prosjektet og i Brottet. Totalt snakker vi om en stamme på nærmere 50 personer som har jobbet 5 – 6000 timer i 2019. Da vi dekket til juleselskap for frivillige 15.11. var 37 av disse tilstede. I en to-siders artikkel i FB ble dugnadshistorien til Hkvf slått stort opp. Vi vet at sponsorer spesielt vektlegger den frivillige innsatsen.

5. Sponsorer og støttespillere som vi ønsker å takke

I likhet med i tidligere år, har Hkvf mottatt stor støtte og praktisk/teknisk hjelp både fra det offentlige ved Hvaler kommune og Østfold fylkeskommune. Spesielt vil vi rette en takk til avdeling kultur i Hvaler kommune v/Thomas Holmen Olsen.

Fra firmaer som Hvaler Rørleggerbedrift ved Rune Svennes, Bygger'n Hvaler v/Hans Petter Delås, Al-Elektriske v/Jarle Larsen (Brottet) og Plankebyen Elektriske v/Geir Løkås har vi fått gode rabatter og praktisk/teknisk støtte. En takk også til vår regnskapsfører Unni Lorentzen i Hvaler Regnskap AS. Takk for betydelig støtte vil vi også rette både til Sparebank 1-stiftelsen og til Sparebankstiftelsen DNB som har gitt betydelig støtte både til oppsettingen i Brottet og til prosjekt «Hvalerskøyta».

Avslutningsvis vil vi takke arkitektene Ellen Enger og Erik Ottesen for bistand med tegninger og søknader om byggetillatelse og til Ragnar Windahl i Windahl Design for tegninger og teknisk rådgivning spesielt knyttet til arbeidet med lystårn i Brottet.

Brottet, Brekke, Brygge og Båt - Vi bygger videre på historien

Losskøyta «Brott» seilbar i 2024?